

Handläggare
Maria Borup
Telefon 08-508 27 353**Till**
Stadsbyggnadsnämnden

Startpromemoria för planläggning av förbehandlingsanläggning för matavfall m m i stadsdelarna Högdalen och Fagersjö

Förslag till beslut

Stadsbyggnadsnämnden beslutar att planarbete påbörjas.

Anette Scheibe Lorentzi

Thomas Stoll

Martin Edfelt

Sammanfattning

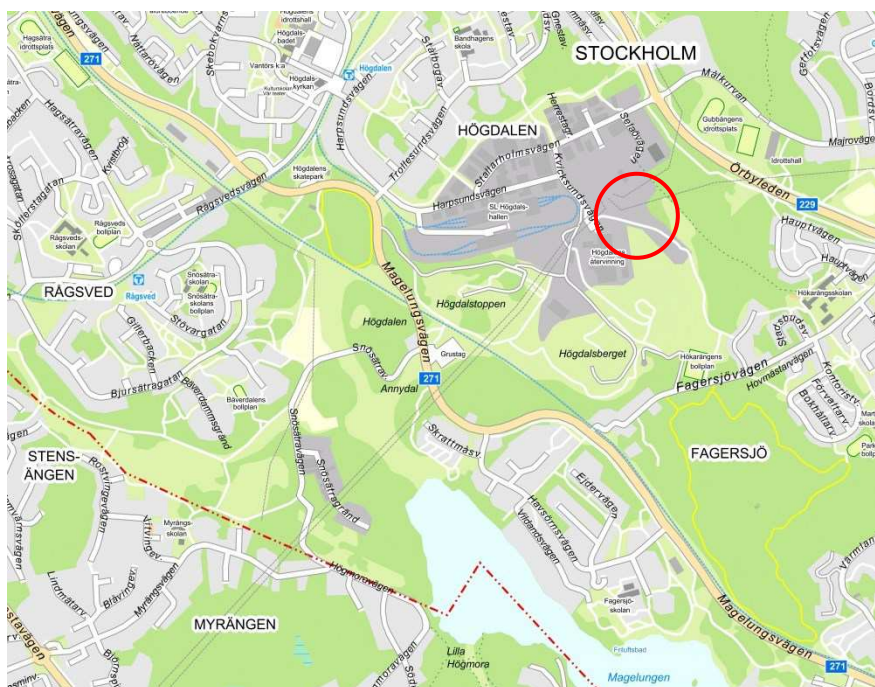
Planförslaget innebär att en sorterings-, matavfalls-, biokol- och rötningsanläggning samt en utbyggnad av Högdalenverket (kraftvärmeverk) med en ny förbränningspanna kan möjliggöras. Anläggningarna bidrar till att nå uppsatta klimatmål genom att de ökar möjligheten till förnyelsebar energiförsörjning baserad på biobränslen. Biogasanläggningen dimensioneras för att omhänderta ca 70 % av matavfallet i Stockholm. I planen behöver även utbyggnaden av den nya tunnelbanedepån med anslutande spårtunnlar som planeras att byggas ut under mark inom planområdet hanteras.

Marken inom planområdet ägs av Stockholm stad och Fortum Värme AB. Exploateringsnämnden markanvisade del av planområdet till Stockholm Vatten AB hösten 2015. Planen föreslås hanteras med utökat förfarande.

Kontoret ser positivt på förslaget då det bidrar till att stärka Stockholms möjlighet att nå klimatmålen.

Stadsbyggnadskontoret föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar att planarbete påbörjas.

StadsbyggnadskontoretFleminggatan 4
Box 8314
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 27 300
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se
stockholm.se

Planområdets läge markerat i rött

UTLÅTANDE

Syfte

Planens syfte är att möjliggöra en sorterings-, matavfalls-, biokol- och rötningsanläggning samt att ändra användningen för del av Fortums fastighet Tippen 1 för att möjliggöra en utbyggnad av en ny förbränningspanna för Högdalenverket. Detaljplanen behöver även hantera utbyggnaden av en ny tunnelbanedepå med anslutande spårtunnlar som planeras att byggas ut under mark inom planområdet.

Bakgrund

Stockholms stad har fattat ett inriktningsbeslut om att öka stadens matavfallsinsamling till 70% år 2020. Med anledning av detta genomförde Trafikkontoret, Stockholm Vatten och Fortum Avfall AB under 2014 en gemensam studie över tänkbara lösningar, lokaliseringar och ägandeformer för en anläggning för sortering och biologisk behandling av matavfall. Detta resulterade i att Stockholm Vatten ansökte om en markanvisning för en anläggning för mottagning, sortering och förbehandling av matavfall samt biogasproduktion. Stockholm Vatten AB:s styrelse fattade hösten 2014 ett inriktningsbeslut för anläggningen.

Exploateringsnämnden markanvisade ett område öster om Högdalenverket i Högdalens industriområde till Stockholm Vatten

AB hösten 2015 och ansökte hos stadsbyggnadskontoret om planläggning.

Våren 2016 inkom AB Fortum Värme med en ansökan om planläggning för ändrad användning för del av fastigheten Tippen 1 i syfte att möjliggöra en utbyggnad med en ny förbränningspanna för Högdalenverket.

Planområdets läge och omfattning

Planområdet är beläget i kanten av Hökarängstoppens (den nodligaste av Högdalstopparna) norra sluttning, öster om Högdalenverket. Planområdet och de närmaste omgivningarna är idag till stor del ianspråktaga av olika verksamheter. En del av området är starkt kuperat och består av fyllnadsmassor. Närmaste bostadsbebyggelse ligger på ett avstånd av 450-500 meter från de planerade anläggningarna. Planområdet omfattar ca 30 000 kvm.

Markägoförhållanden

Marken inom fastigheten Tippen ägs av AB Fortum Värme. Tippen 4 och Örby 4:1 ägs av Stockholms stad. Delar av Örby 4:1 arrenderas av Stockholm Vatten AB.

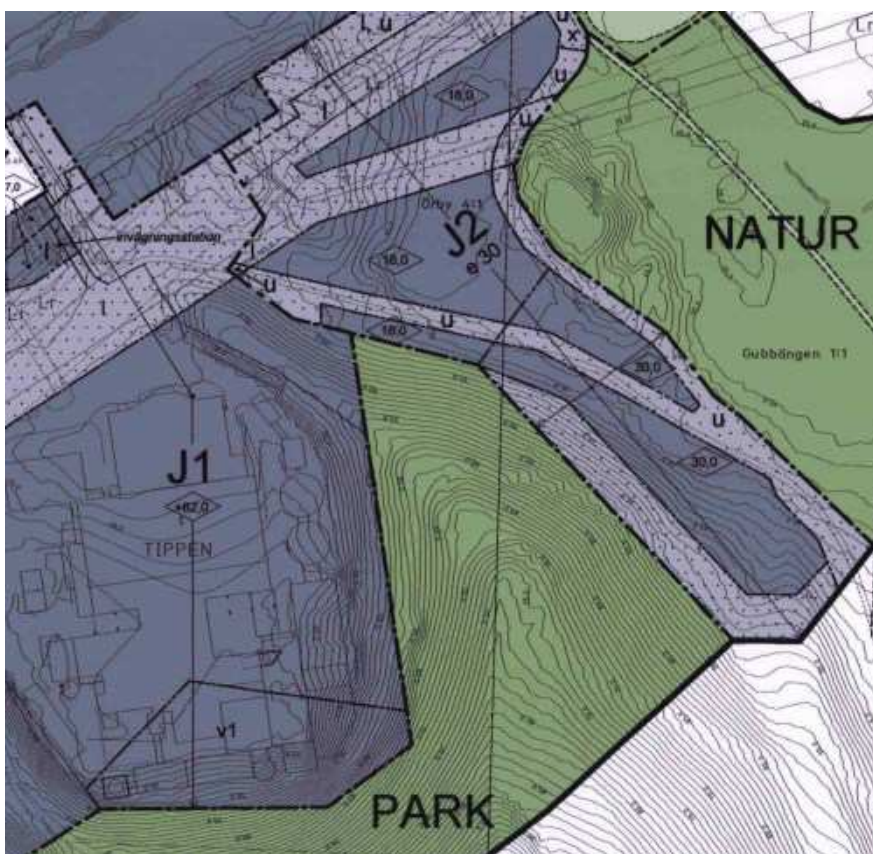
Tidigare ställningstaganden

Översiktsplan

Enligt översiktsplanen ska den fysiska planering möjliggöra nya lösningar för förnyelsebar energiförsörjning som till exempel kraftvärmeproduktion baserad på biobränsle.

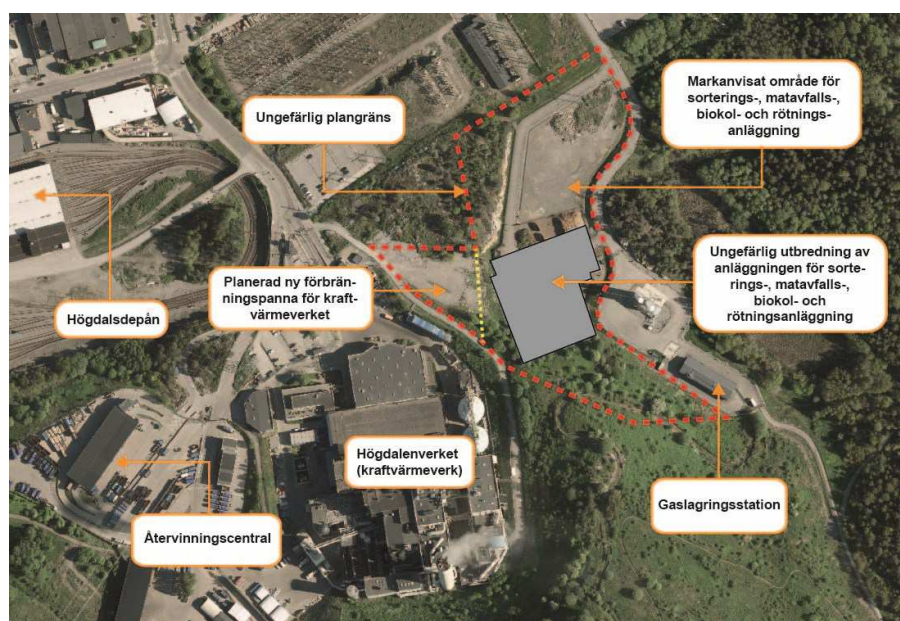
Gällande detaljplan

Området omfattas av detaljplan Dp 2007-03732 som vann laga kraft 2009-10-23. Genomförandetiden har gått ut. För området gäller användningen PARK samt J2, gaslager, gastankstation, återvinningscentral, förbehandlingsanläggning, tvätthall och därmed samhörigt ändamål.

Gällande detaljplan för området

Planförslaget

Föreslaget planområde illustrerad som röd streckad linje. Sorterings-, matavfalls-, biokol- och rötningsanläggning är markerad med en grå kvadrat.

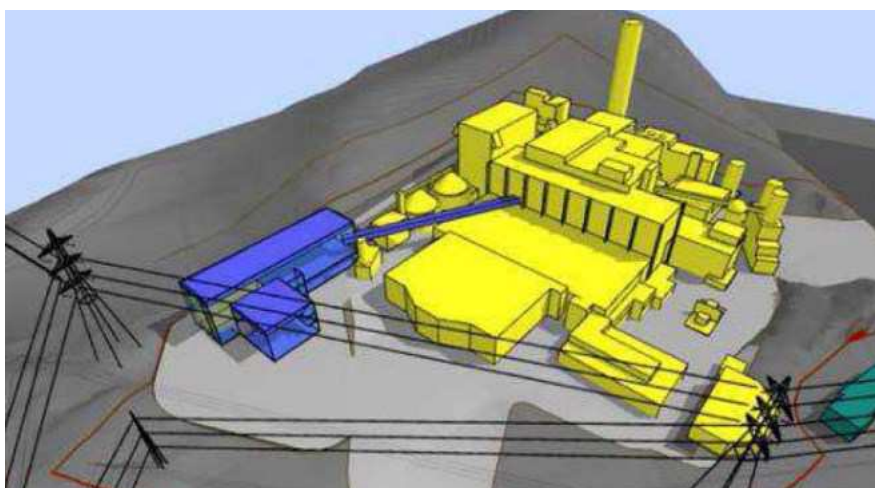
Sorterings-, matavfalls-, biokol- och rötningsanläggning

Verksamheten omfattar mottagning, sortering och förbehandling av avfall från hushåll, restauranger, storkök och därmed jämförligt avfall. Matavfallet går till planerad biogasanläggning för produktion av biogas som uppgraderas till fordonsgas i en uppgraderingsanläggning. Den uppgraderade gasen levereras därefter till gasnätet vid Stockholm Gas intilliggande anläggning.

Utsorterat restavfall går till förbränning i exempelvis Fortum Värmes intilliggande kraftvärmeverk där det obehandlade hushållsavfallet förbränns. Eventuella övriga utsorterade fraktioner, exempelvis glas och metall, transporteras från verksamhetsområdet för återvinning på annan plats. I anslutningen planeras även för en biokolanläggning som omvandlar trädgårdsavfall till biokol.

Anläggningen dimensioneras för att ta emot cirka 195 000 ton/ år. Biogasanläggningen dimensioneras för cirka 105 000 ton/år vilket motsvarar att 70 % av matavfallet i Stockholm kan behandlas. Anläggningen förväntas vid full kapacitet producera biogas motsvarande 80-100 GWh per år. Den biogödsel som återstår efter biogasanläggningen innehåller alla de näringsämnen som finns i inkommande råvaror. Biogödseln planeras att återföras till åkermark varvid cirkulation av näringsämnen uppnås och användningen av fossila gödselmedel kan minskas.

Utbyggnad av Kraftvärmeverket

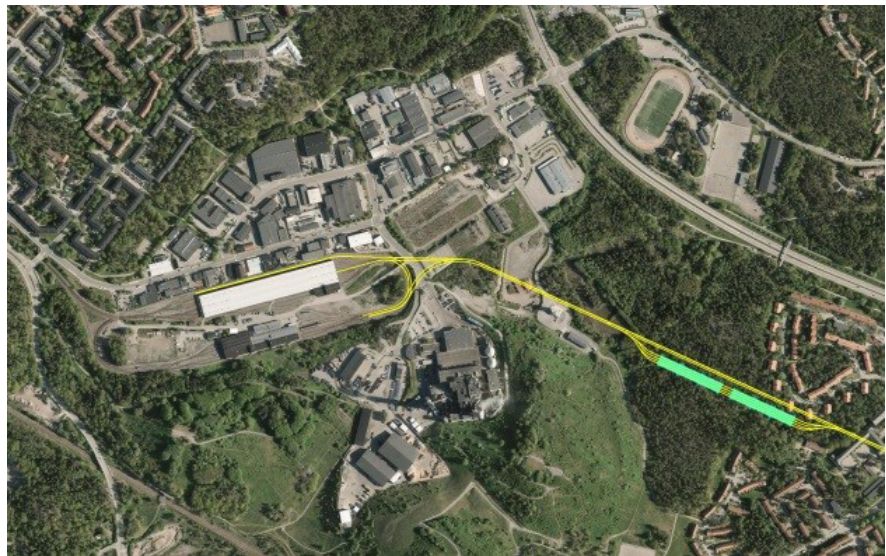

Föreslagen ny byggnad i blått

AB Fortum Värme önskar pröva möjligheten att uppföra en ny panna för bränslehantering vid Högdalens kraftvärmeverk. Platsen gränsar till Fortums anläggning Högdalenverket och är idag en grusad yta som ligger inom den västliga delen av föreslaget planområde. Den föreslagna byggnaden upptar en yta om ca 2 000

kvm och är uppdelad på tippshall för lastbilar, avfallsbunker, processhall för maskinutrustning samt personalutrymmen. Placeringen av den nya byggnaden på fastigheten innebär att befintliga fjärrvärmeledningar med ventilkammare måste flyttas. Ledningarna kommer att behöva placeras öster om byggnaden på Fortum Värmes fastighet. Ventilkammarens placering är beroende av en ny placering av fjärrvärmeledningar.

Utbyggnad av tunnelbanedepå

Förslag på dragning av anslutningsspår (markerat med gult) till Högdalensdepå

Tunnelbanedepån i Högdalen föreslås byggas ut och moderniseras för att kunna användas av både grön och blå linje. Med anledning av detta behöver ett nytt anslutningsspår byggas till Gröna linjens Farstagren. Dessutom planeras nya uppställningsspår i bergrum längs anslutningsspåret och ovan jord i befintligt depåområde. Större delen av spårerna kommer att dras i tunnlar ca 20 – 25 meter under mark. De nära anslutningarna kommer att gå i ett mer ytligt läge.

Förslag innebär att anslutningsspåret kommer att gå under mark i öst-västlig riktning genom föreslaget planområde för Tippen 4 m.fl. I planarbetet för Tippen 4 m fl behöver denna del av spårerna planläggas varför en samordning med tunnelbaneprojektet är nödvändig.

Stadsbyggnadsnämnden föreslås fatta beslut om start av planärendet för tunnelbanedepån i samma nämnd som förslag till start av aktuell detaljplan.

Planförslagets konsekvenser

Stadsbyggnadskontoret bedömer att detaljplanens genomförande kan antas medföra sådan betydande miljöpåverkan som åsyftas i PBL 4 kap 34§ eller MB 6 kap 11 § att en miljöbedömning behöver göras. Underlag till bedömningen kommer att inhämtas från Miljöförvaltningen, Storstockholms brandförsvär (SSBF) och Stadsmuseet.

De miljökonsekvenser som bör utredas vid planering av anläggningarna är:

- Lukt
- Klimatpåverkan
- Utsläpp till mark och vatten
- Transporter
- Buller
- Avfall
- Skyddsavstånd
- Tillgången till rekreationsytor på Högdalstopparna.

Planprocess

Då förslaget bedöms innebära betydande miljöpåverkan föreslås planen hanteras med utökat förfarande enligt följande preliminära tidplan:

Start-PM	juni 2016
Plansamråd	kvartal 4 2016
Granskning	kvartal 2 2017
Antagande	kvartal 3 2017
Driftstart	kvartal 4 2018

Planen finansieras genom planavtal med AB Stockholm Vatten och Fortum Värme AB.

Stadsbyggnadskontorets sammanvägda ställningstagande

Kontoret anser att de föreslagna anläggningarna stärker Stockholm stads möjlighet att nå upp till satta klimatmål, bidrar till hushållning av resurser samt minskar koldioxidutsläppen genom en ökning av förnyelsebar energiförsörjning baserad på biobränsle.

Stadsbyggnadskontoret föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar att planarbetet ska starta.

SLUT